

Sygnatura akt I C 665/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Ewelina Puchalska

Protokolant: sekr. D. S.

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2018 r. w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko P. G.

o zapłatę z weksla

zasądza od pozwanego P. G. na rzecz powoda (...) S.A w B. kwoty:

- a) 3 082,15 zł (trzy tysiące osiemdziesiąt dwa złote piętnaście groszy) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od dnia 16 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym od dnia 01 stycznia 2016 roku nie wyższymi od dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie,
- b) 1 317,00 zł (jeden tysiąc trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 665/18

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w B. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego P. G. kwoty 3 082,15 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP oraz zasądzenie kosztów procesu.

Od wydanego w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty sprzeciw złożył pozwany, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 17 kwietnia 2014 r. pozwany P. G. zawarł z (...) Sp. z o.o. w B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...) - (...) na kwotę 7 704 zł. Zgodnie z umową z udzielonej pożyczki powód potrącił opłatę przygotowawczą w kwocie 413 zł i ubezpieczenie w kwocie 3 000 zł. Pozwany otrzymał do dyspozycji kwotę 3 000 zł. Pożyczkę miał zwrócić w 24 ratach miesięcznych po 340 zł, powiększonych o wynagrodzenie umowne w kwocie 456 zł. Łącznie zatem miał zwrócić pożyczkodawcy 8 160 zł. Dodatkowym, obok ubezpieczenia pożyczki, zabezpieczeniem jej spłaty był weksel in blanco podpisany przez pozwanego, który zgodnie z umową mógł zostać wypełniony w razie niedotrzymania przez pozwanego warunków umowy. (dowód: umowa k. 50, 53-56, wyciąg z umowy ubezpieczenia k. 51-52, kalendarz spłat k. 57, weksel k. 9)

Od lipca 2015 r. pozwany zaprzestał regularnej spłaty pożyczki, wobec czego powód wezwał pozwanego do ostatecznej zapłaty, zastrzegając wypowiedzenie umowy. (dowód: wydruk z konta pożyczki k. 58-59, wezwanie wraz z dowodem nadania k. 60-62)

Pismem z dnia 15 listopada 2015 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z zachowaniem terminu 30 dni i wezwał do zapłaty kwoty 3 082,15 zł, z czego 2 440 zł miała stanowić kwota niespłaconej pożyczki, 69,34 zł odsetki umowne w wysokości 4 krotności stopy kredytu lombardowego NBP, 488 zł koszty windykacji, 75 zł koszty windykacji, 9,81 zł odsetki umowne od zadłużenia przeterminowanego. Powód poinformował jednocześnie pozwanego o tym, że weksel in blanco został wypełniony na wskazaną wyżej kwotę. (dowód: wypowiedzenie umowy k. 64 wraz z dowodem nadania k. 66)

W 2014 r. doszło do połączenia (...) Sp. z o.o. w B. z (...) S.A. w B., poprzez przejęcie całego majątku (...) Sp. z o.o. przez przejmującą spółkę (...) S.A., która następnie zmieniła nazwę na (...) S.A. w B. w B.. (dowód: kserokopia odpisu z KRS k. 83-86, kserokopia porozumienia w sprawie podziału planu wraz z załącznikiem k. 68-79)

Sąd dokonał powyższych ustaleń na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda uznając je za wiarygodne zarówno w co do istnienia roszczenia, jak i jego wysokości. Ponadto zaoferowane przez powoda dowody w sposób logiczny potwierdzają przejęcie uprawnień z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki z pożyczkodawcy na powoda, jako jego następcę prawnego.

Pozwany tymczasem poza gołosłownymi twierdzeniami, w których zaprzeczał istnieniu zobowiązania nie przedstawił żadnych dowodów na ich potwierdzenie. Ciężar zaś spełnienia zobowiązania, w tym przypadku spłaty pożyczki, zgodnie z art. 6 k.c., spoczywał na pozwanym.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód będący nabywcą weksla domaga się zapłaty od pozwanego kwoty 3 082,15 zł wraz z odsetkami. Jak wynika z okoliczności sprawy podstawą stosunku wekslowego jest umowa pożyczki, co do której istnienie roszczeń kwestionuje pozwany twierdząc, iż nie posiada żadnych zaległości finansowych wobec powoda, ani jego poprzednika prawnego. Pozwany twierdzi, iż spłacił całą należność i kwestionuje ponadto dokonany przez powoda sposób rozliczenia pożyczki.

Ponieważ w niniejszej sprawie dochodzącym roszczenia jest nabywca weksla, a nie remitent na rzecz którego weksel został wystawiony, zatem podkreślić należy, że przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (t. jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 160) ograniczają zdecydowanie możliwość podnoszenia zarzutów przez dłużnika wekslowego wobec nabywcy weksla. Zgodnie z art. 10 jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Podobnie art. 17 stanowi, że osoby, przeciw którym dochodzi się praw z weksla, nie mogą wobec posiadacza zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub z posiadaczami poprzednimi, chyba że posiadacz, nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika.

Zarzuty pozwanego kwestionujące istnienie roszczenia ocenić należy w świetle spełnienia przesłanek określonych w art. 10 i 17 prawa wekslowego.

Przepisy prawa wekslowego nie odnoszą się wprost do złej wiary, czy rażącego niedbalstwa, o których stanowi art. 10. Zgodnie zaś z art. 7 k.c., jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, przyjmuje się istnienie dobrej wiary. Natomiast zła wiara - ogólnie rzecz biorąc - zachodzi wówczas, gdy określony podmiot wie (ma świadomość)

o nieistnieniu określonego prawa, stosunku prawnego lub sytuacji prawnej albo też nie wie, jednakże należy uznać, że wiedziałby, gdyby w konkretnych okolicznościach postępował rozsądnie, z należytą starannością i zgodnie z zasadami współżycia społecznego (por. K. P., Komentarz do art. 7 k.c. Lex, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1956 r., III CR 810/55, OSN 1956, poz. 117).

Wskazuje się w doktrynie (L. Bagińska, Komentarz do art. 17 Prawa wekslowego, Legalis), że posiadacz, nabywając weksel, działa świadomie na szkodę dłużnika, jeżeli:

- 1) ma wiadomość o istnieniu określonego zarzutu; sama wiadomość o zarzutach (zła wiara) bez zaistnienia dalszych wymogów nie uzasadnia jeszcze dopuszczalności zarzutów osobistych poprzednika;
- 2) wiadomość o istnieniu danego zarzutu nabywca musi mieć w chwili nabycia weksla; późniejsze uzyskanie tej wiadomości nie ma już znaczenia prawnego,
- 3) nabycie weksla musi być dobrowolne; nabycie weksla przez osobę prawnie zobowiązaną nie uzasadnia wyłączenia ochrony z art. 17, np. nie może być to nabycie przez zwrotnie zobowiązanego lub poręczyciela uiszczającego sumę wekslową;
- 4) nabywca weksla musi mieć przekonanie, że zarzuty te są prawnie uzasadnione i że będą istniały w chwili płatności weksla, tj. nie będą do tej chwili usunięte,
- 5) nabywca weksla musi mieć świadomość, że przez nabycie weksla pozbawia dłużnika zarzutów osobistych;
- 6) nabywca weksla musi mieć świadomość, że na skutek nabycia weksla przez niego i pozbawienie przez to dłużnika zarzutów osobistych, dłużnik poniesie szkodę;
- 7) fakt uniemożliwienia podniesienia zarzutów osobistych przez nabycie weksla musi też być dla dłużnika obiektywnie szkodliwy; nie ma zaś szkodliwych skutków wówczas, jeżeli dłużnik może poza stosunkiem wekslowym skutecznie dochodzić swych praw przeciwko indosantowi.

Na konieczność wiedzy nabywcy weksla o istnieniu podstawy do zgłoszenia zarzutu przez dłużnika i świadomości możliwości wyrządzenia dłużnikowi szkody lub godzenia się na nią wskazuje także orzecznictwo (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14.11.2006 r., II CSK 192/06, L., orzeczenie Sądu Najwyższego z 02.05.1929 r., Rw. 275/29, OSP 1929, poz. 511).

W orzeczeniu z dnia 21.10.1998 r. Sąd Najwyższy podobnie wskazał, że nabywca weksla działa świadomie na szkodę dłużnika, gdy w chwili nabycia weksla wie o istnieniu po stronie dłużnika podstawy do zarzutu wobec poprzedniego posiadacza weksla i nabywając weksel, chce pozostawić dłużnika ze szkodą dla niego możliwości pozbawienia tego zarzutu. W razie wykazania przez dłużnika, iż nabywca weksla w chwili jego nabycia znał fakty prowadzące do poszkodowania dłużnika, doświadczenie życiowe przemawia za przyjęciem wyznaczonego przez art. 17 in fine PrWeksl umyślnego działania nabywcy na szkodę dłużnika (II CKN 10/98, OSN 1999, Nr 5, poz. 93; W.. 1999, Nr 2).

W ocenie Sądu pozwany nie sprostął ciężarowi wykazania po stronie powoda będącego posiadaczem weksla, działania w złej wierze albo dopuszczenia się przez niego rażącego niedbalstwa przy nabyciu weksla. Nie wykazał też, że powód nabywając weksel, działał świadomie na szkodę pozwanego.

Wszystko to sprawia, że ze względu na nieskutecznie podniesione przez pozwanego zarzuty spór nie może zostać przeniesiony na płaszczyznę stosunku podstawowego. Roszczenie powoda zatem oceniać należy jako zobowiązanie wekslowe, które ma abstrakcyjny charakter i jest niezależne od podstawy prawnej jego zaciągnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2006 r., sygn. akt II CSK 205/06, OSNC rok 2007, Nr 9, poz. 139, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2016 r., sygn. akt V CSK 519/15).

Przedstawiony przez powoda weksel jest wekslem własnym (sola weksel), do którego zastosowanie mają przepisy art. 101-104 prawa wekslowego. Jak wynika z art. 104 zd. pierwsze odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta wekslu trasowanego. Akceptant zatem zobowiązując się do zapłaty weksla, ponosi odpowiedzialność wekslową wobec każdej osoby legitymowanej z weksla, w tym także wobec wystawcy weksla trasowanego. Zgodnie z art. 28 prawa wekslowego akceptant jest zobowiązany do zapłacenia weksla w terminie płatności.

W razie niezapłacenia służy posiadaczowi weksla, chociażby był wystawcą, bezpośrednie roszczenie z weksla przeciw akceptantowi o wszystko, czego żądać można na podstawie art. 48 i 49, w tym nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, jeżeli je zastrzeżono (art. 48 pkt. 1).

Pozwany może w tej sytuacji podnosić jedynie zarzuty dotyczące stosunku wekslowego i jak wynika z treści sprzeciwu pozwanego kwestionuje on uprawnienie powoda do wypełnienia weksla in blanco. Zarzut ten jednak nie jest uzasadniony bowiem prawo do uzupełnienia treści weksla uzyskuje każdy posiadacz blankietu wekslowego z chwilą nabycia praw z tego weksla w dobrej wierze i w sposób przewidziany w prawie wekslowym. Uzupełnienie weksla in blanco jest prawidłowe, jeżeli dokona go osoba do tego uprawniona, tj. remitent lub prawny jego następca, czyli ten, kto nabył weksel in blanco w drodze prawa wekslowego przez indos lub prawa cywilnego przez przelew, dziedziczenie oraz gdy treść weksla nadana mu przy jego uzupełnieniu odpowiada porozumieniu zawartemu między osobą podpisaną na wekslu in blanco a osobą, której został wręczony weksel in blanco w celu zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Wraz z przeniesieniem praw z tego dokumentu na drugą osobę powstaje prawo nabywcy do wypełnienia weksla niezupełnego i nadania mu wszystkich cech weksla zupełnego oraz prawo przeniesienia wszystkich uprawnień na jego następców. W ten sposób osoba zobowiązana z weksla in blanco zgadza się na odpowiedzialność wekslową z tego dokumentu w stosunku do przyszłych jeszcze jej nieznanymi nabywców weksla. Skoro wystawca wydał weksel in blanco, to tym samym upoważnił otrzymującego weksel do jego wypełnienia pod warunkiem uzupełnienia zgodnie z umową (Komentarz do art. 10 prawa wekslowego L. Bagińska, Legalis).

W niniejszej sprawie powód wykazał swoje następstwo prawne względem remitenta wynikające z przejęcia przez połączenie spółek pożyczkodawcy z powodową spółką, zatem uznać należy, że powód uprawniony był do wypełnienia weksla i dochodzenia na jego podstawie należności od pozwanego, będącego wystawcą weksla.

Mając na uwadze powyższe, powództwo w całości uznać należało za uzasadnione, o czym na podstawie art. 104 w zw. z art. 28 i art. 48 pkt. 1 prawa wekslowego orzeczono jak w pkt. a) wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy.